

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám. — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromsoros petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Tanév elején.

A fecskek elmentek, a múzsafiak megjöttek.
Quartopere ruitis horae!

A mi a Pctófi nyelvére fordítva, azt teszi,
hogy:

Cserebogár, sárga cserebogár . . .
Az idő hogy eljár!

Bizony el az. Alig hogy bezárultak az isko-
lák kapui: ime, újra feltáruztak, hogy bevonuljon
azokon a jövőre édes reménysége, szülei szí-
vünknek annyi büszkesége, boldog aggodalma.

Iskolai év kezdete van.

Tanító intézeteink esőndes termei pezsgő
életkedvtől s vidám zajtól lesznek derültebbek és
hangosabbak megint. Tanító testületeink pihent
erővel indulnak reki a beköszönt iskolai új esz-
tendőnek.

De a tanítató szülék!

Megnehezült az idők járása felettünk. A
napról-napra fokozódó drágasággal, a lavina-
módra növekedő igényekkel csak kevés szeren-
esés halandónak tart lépést anélkül is szerény
jövedelme. Ne higgye senki, hogy önmaga, váro-
sa, hazája és — a mi fő — gyermeke iránti
kötelességeinek akkor felel meg legméltóbban,
leghívebben ha gyermekei nevelésének rangján
és erején föltűli áldozatokat hoz s ez által míg
egyrészt a divatos, kórságos áramlatnak hódol,
másképp önmagát és családját a biztos megélhe-
tési feltételektől és a lelki nyugalomtól fosztja
meg.

Korunknak jellemző tulajdonsága az, hogy
ma hivatalt, könnyebb és biztosabb megélhetési
módot keres a társadalom többsége. Feledve,
hogy sem a boldogság, sem az igazi egyéni füg-
getlenség nem az ugynevezett „uraságban“ áll.
Az igazi boldogságot csak a megelégedés, a hasz-
navethetőséget csak a rátermettség, a valódi füg-

TÁRCSA.

Levelek a Nagyságos Asszonyomhoz

Írta: HARMATZY LORÁNT.
III. Olé! Olé!
(Carmen-reflexiók).

Megígérttem volt a múlt alkalommal, midőn a bika-
viadalokról, mint a spanyolok ezen tipikus, sajátos
tulajdonáról beszéltem, hogy le fogok írni valamit, mely-
ben a spanyol nép más oldalról lézzen bemutatva és meg-
világítva Hallgassa meg tehát, Nagyságos Asszonyom,
mint élveztem végig Granadában egy spanyol cigány-
tánc előadását.

Társaságunk nyolcz tagból állt.

A comida (estebéd) után kinnültünk mindnyájan a
Hotel Siete Suelos terraszán a vörös csipkeernyős villa-
nyos lámpa mellett. Feketekávé tisztesülve s finom il-
latos Habanát szíva hallgattuk, mint suttog a szellő a
cedrusok lombjai között, és elnéztük a sötét szürkékék
égboltot, mely itt oly esodásan van telehintve rezgő-
nyű esillagokkal. Oly egyszerű díszítés ez, és mégis a
legszebb, a legméltóbb ornamentika az ég óriás kupolájá-
hoz. „Isteni“ alkotás, mindenféle értelemben!

Hallgattunk mindnyájan, egészen elbűvölten éreztük
magunkat. Pedig nem az első eset volt ez, mit így a
spanyol ég alatt, a szabadban töltöttünk. Ha szóltunk is
pár szót, azt is csak halkán tettük, nehogy profán han-
gunkkal megzavarjuk a szent természet ezen magasztos
esendjét.

Egy est, egy éj Granadában! Hát nem elég-e ez,
hogy ábrándossá, elfogulttá tegyen? Granadában, . . . !
Ebben a esodás, már paradicsomban?

Milyen szép is lehetett ez a város abban az idő-
ben, midőn hatalma teljében tündökölt. Mikor a szálloda
új vendégeket jelző esengője helyett szökőkutak locso-
gása hallatszott, mikor a civilizált pantalon és turista-
selyeminget a pánzel vagy a hóféhér burnusz helyette-
sítette! -- Ennek már vége.

Megírva volt

Mikor az Alhambrában nem nyüzsgött a sok kí-
vántsi idegen, de szépséges szép odaliskék lejtettek esá-
bos táncokat, s regélték az ezeregy éjszaka tündéri me-
sét Ennek is már vége, vége!

getlenséget pedig se a hivatal, se a magasabb
képesítés, hanem egyedül csak az ember szelle-
mi és erkölcsi értéke biztosítja. A kit, istentől
adott képességek nélkül, kiragadnak igazi élethi-
vatása köréből s a helyett, hogy az ép oly tisz-
tes földművelői vagy iparosi pályán engednek meg-
keresni becsületes kenyerét, merő szülei hiúság-
ból, vagy helytelen életfelfogásból magasabb tan-
intézetbe (gimnáziumba, vagy polgári leányisko-
lába) kényszerítenek, csak azért, hogy — mint
mondani szokták — „könnyebben megélhessen
szegény, mint mink“; az sohasem lesz az élet-
ben sem helyét megálló, sem igazi független,
sem igazi elégedett ember.

Tehát boldog ember sem . . .

És így szülei, midőn vele jót tenni akartak,
voltaképpen egy egész életre gondterhes felbőköt
gyűjtötték a feje fölé s ugyanakkor kárt okoztak
az igazán hivatottaknak s magának a társada-
lomnak is.

Magyarország kicsiny ország ahhoz, hogy
egy olyan óriási hivatali apparátust, a minő na-
gyobb országokban is alig van, elegendő kenyérrel
ellásson. Ez az oka, hogy a proletáriatus nálunk
már is ijesztő mértékben szaporodik s még egy
megüresedett díjnokságra is (a mi nem hivatal,
csak állapot), özönnel ömlik a pályázók sokasága.

Ettől a kórságtól, a tehetségtelen gyerme-
keknek is tudományos pályára való kényszerítésé-
től s ily módon a proletáriatus szaporításától óv-
juk mi is, de oltalmazza meg az Isten is váro-
sunk és vármegyénk tanítató nagy közönségét.

De az igazán tehetséges gyermekeket enged-
jétek hozzám jönni. S itt aztán ne legyen szem-
élyválogatás, ne legyen származásra való tekin-
tet. A magyar honorátiór osztály értelmi és er-
kölesi erejét a multban ugyis annak köszönhet-
te, hogy évről-évre friss vért, friss tehetséget vett

Önkénytelenül jut eszembe az a refrain, mit valami-
kor, régen, Chateaubriand művében olvastam:

„Abenszerádsznak ott
Atkos keresztény
Ül már örökén;
Megírva volt . . . !“

Nagyot fordult a világ. Granada spanyol város,
nem pedig már székhely; az Alhambra nem királyi lak,
hanem csak . . . műemlék.

Vége . . . vége . . . !

Egy fiatal párocska ült kinn a terraszon, a homály-
ban, nem messze tőlünk. Ugy látszott, nem sokat gon-
dolt egyikük sem ezekre, a multa. Elvezték a jelent, ezt
a bábajos estét; egymáshoz simultak s átkarolva egy-
mást, suttogtak az édes szerelemről. Nem esoda! Ilyen-
kor a szív is gyorsabban dobog, s az ajk képebb kife-
jezni az érzelmeket.

Ismertem őket. Ott laktak a Hótelünkben. Fialat
házások Persze angolok, mint kétharmadrésze az uta-
soknak, kikkel az ember utközben találkozik.

— Buenas tardes, caballeros! (Jó estét uraim!) —
hangzott e perczben hátunk mögött a homályból. Any-
nyira el voltunk merülve, hogy észre se vettük a köz-
elő léptek zaját. Hátra néztünk, de a sötétségtől alig lát-
tunk mást, mint egy cigarettá tüzvörös parázsát, s egy
nagy kerek, fehér sombrero halvány körvonalait. De nem
is volt szükség. Megismerhettük a hangjáról Don Ju-
an-t, vezetőnk. Alig tizenkilenc éves fia volt; külön-
ben andaluz és spanyol nemes. Teljes nevén: Don Juan
Miguel Ramon y Lopez de Lara. Elekeszü, kiváló tehet-
séggel megáldva a nyelvek iránt. Beszél: spanyolul, fran-
cziánul, angolul, portugálul, olaszul, kissé németül, és —
mint bizonyos kevelységgel megjegyezte — a jitanok
(cigányok) nyelvén. És mind ezt — szavai szerint —
lizárolag csak hallásból, idegenekkel való érintkezés
útján sajátította el. Gyönyörű szép suhanec volt! Sötét mon-
datom, a legszebb, kit valaha életemben láttam. Magán
viselte az andaluz-jelleg minden szépségét. Sötét barna
fürtök, kissé kreolos arezbőr, bámulatosan elegáns láb és
kéz, csillogó, okos szemek, elevenség, gyors mozdulatok.
Bajos leánynak lehetett volna hinné, ha ott nem lett vol-
na ajka fölött az a kis pelyhedző bajusz.

Midőn azt kérdeztük tőle, nem kényeztetik-e el a
leányok, reánk nézett, s így válaszolt:

föl magába; hogy folytonosan a polgári és föld-
művelő lakosság öserőben levő talentumos gyer-
mekeiből regenerálta önmagát.

Ezt az áldott gyakorlatot tovább is életben
kell tartani az iskolák sorsát intéző bölcseknek.
Nem szabad a gimnázium kapuin bebocsátani
minden jelentkezőt csak azért, hogy az összeség
magasabb numerust mutasson. S ha bebocsáta-
nák is, az első években kell velők szemben jóté-
kony szigorúságot gyakorolni, hogy a nem oda-
valók idejekorán más életpályára tereltesse-
nek. Hanem az igazán odavalókat minden erejével tá-
mogatni kell egy hivatása tudatában levő intézet-
nek. Helybeli egyesült prot. gimnáziumunk, az
intézet anyagi helyzetéből kifolyólag, a tandíj-
engedéseket kénytelen volt az 1897/8-ik iskolai
évre alábbszállítani. Ez jól van. Másképp nem
eselekedhetett. De jól esik hinnünk, hogy a táp-
intézet jövedelmeiből, éppen ebben a nehéz esz-
tendőben, minél több szegénysorsu talentumos
gyermeknek fogja a tanulói pálya folytatását le-
hetővé tenni. Ez a meghálalhatatlan jótékonságú
s felettébb jóhírű intézet annyira meg van erő-
södve immár, hogy nem volna megokolt a jö-
vendőnek gyűjtendő nagyobb tőke kedvéért a je-
len tanuló ifjuságát — ezt az élő tőkét — meg-
rövidíteni.

Óhajtanók továbbá, ha közegészségi tekinte-
tekből a tanulói lakások nagyobb ellenőrzés alá
kerülnének. Ha tisztátalan, szűk udvarokban,
zsufolt lakásokban egyáltalán senkinek meg nem
adnak a tanuló tartási engedélyt. Természetesen en-
nek leghatalmasabb eszközlője az volna, ha gim-
náziumunk saját külön orvossal dícselkedhetnék,
a mi ma még ugyan pium desiderium, de azért
előbb-utóbb tényyné kell válnia.

Némi aggodalommal tölti el lelkünket ez is-
kolai év küszöbén a tanári karban beállott töme-

— A leányok? Las majas? Oh caballeros, mit
törődöm én velők?

— Hóbó! — felelé egyikünk nevetve — talán már
blazirt?

— Ej cojonos! Dehogy! Söt ellenkezőleg! — vi-
szonzá ő

— Értem — gondolám, tehát szerelmes a szép fiú.
Együtt voltunk tehát mindnyájan. Készen az éjjeli
kirándulásra. Elindulás előtt zsebembe dugtam finom kis
törömet, melyet Toledóban vásároltam. Nem lehet tudni,
hátha szükség lesz reá.

Juan észrevette.

— Oh caballero — mondá gyöngé mosolygással,
és leirhatatlan hangon — ez fölösleges. Önök velem
vannak!

Elindultunk.

— Talán az Alhambrába vezet? — kérdeztük mi-
dőn a sűrű sötétség dacára felismertük volt az utat,
melyen délelőtt is haladtunk.

— Csak jöjjenek utánam — felelé ő — majd
meglátják!

Nemsokára letértünk egy mellékösvényre s az Al-
hambra falának tövében botorkáltunk lefelé a kavicsos
gyaloguton.

Regényes ut volt ez!

Egy oldalon a várfal, a másikon a sűrű bozót,
melyből olykor misztikusan hallatszott ki valami kive-
hetetlen, sóhajtásszerű hang; talán csak szellő fuvalla-
ma; s melyben olykor fény villant fel. Mi volt ez?
Szentjános bogárka vagy pedig égő szivar parázsa? Majd
néha füttty hallatszott a sűrűből; de Juan nyomban ha-
sonlóval felelt. Valami jeladás-féle volt, vagy talán csak
az ő fütttyének a viszhangja?

— Estamos aqui. (Itt vagyunk) — szólt Juan egy
jó félóra csetlés-botlás után. Azaz, hogy csak mi botor-
káltunk. Juan oly biztosan járt, mintha Granada kövezett
uteczája lett volna lábai alatt. Ugy látszik, nem először
tette meg ilyen időben ezen utat.

Igénytelen, gyanus külsejű ház előtt álltunk meg.
A szép fiú megzörgette a kaput egy ezen függő rézkala-
páccsal. A kopogásra előtünk ismeretlen nyelven inté-
zett kérdés lön a válasz, mire Juan tüstént ugyanigy fe-
lelt. De mintha — egyébként nyugodt — hangjából most
valami izgatottság lett volna kivehető
Az ajtó feltáruzt.

ges változás. Községi iskoláinknál (a régi kipróbált erők vezetése alatt maradnak tovább is gyermekeink, itt tehát nincs okunk a bizalmatlankodásra. De gimnáziumunknál jóformán kezdő új emberek váltanak fel négy olyan valódi bölcsőt, kik ez intézetünkkel együtt növekedtek nagygyá s életük annak életével egybeforr.

De ne kisbitüsködjünk. Hiszen iskolai év kezdete van. Újabb gondoknak szülője, de újabb reménységeknek is tápláló dajkája.

Tanítató szülék! Legyen igaz a ti sok szép, boldog reménységetek.

Tanítók, tanárok! Legyen gyönyörűsége a ti igátok.

Tanuló gyermekek! Legyen áldott a ti bejöveteletek!

„Germanizáló Kóburgok“ ezimű cikkünkre vették a következő levelet: „Tek Szerkesztő ur! „Germanizáló Kóburgok“ feliratu cikkben azon kijelentés is előfordul: „ha van valami hiba, az nem igen magukban a Kóburgokban van, hanem az uradalnak főintézőinek nembánomságában, közönyösségében, respektive magában a Bécsben dirigáló igazgatóságban, melyen én sem lennék képes változtatni.“ — Erre nézve felvilágosításul elő kell adnom, hogy én központi igazgatóságomnál sem észleltem oly hibát, mely nyilvános eszmecsere tárgyul alkalmas volna, tehát e téren nekem nem volt és nincs mit megválogtatnom. Sőt ezen felhívás folytán ki kell jelentenem, hogy ellenkezőleg minden oly ügyeim és előterjesztéseim, melyekkel a köznevelés, közművelődés, vallásyagorlatok istápolását, községek, egyházak, intézetek segélyezésére kelle kérnem, igazgatóságomnál kivétel nélkül kedvező elintéztést nyertek, elannyira, hogy hosszabb hivataloskodásom óta elutasító válasza nem emlékszem. A jótékonyág gyakorlása uraságunknál mindennapos, de nincs ki számon tartása és ellenőrzése, talán azért nem oly feltűnő, mint többi nagyuraink hasonló bőkezűsége. Egyebekben a tisztelt cikkíró helyesen adta elő a Kóburg-uradalnak kizárólag magyar és hazafias szellemű igazgatását, a melyhez kétértelmű szó sem férhet. És e téren fenségsé arunk, igazgatóságunk és a tisztikar egy testet képeznek és egy lélekkel, egy szelvényben működnek, a mely a legtisztább hazafias s minden irányban és tettekben is nyilvánuló szellem és értelem. — Fogadják Szerkesztő ur kiváló tiszteltem nyilvánítását. Nagy-Rőcze, 1897. augusztus 28. Alázatos szolgálója *Mihalik Dezső*, a Kóburg hercegi Gömör s nógrádi uradalnak ügyésze.“ — Örömmel adunk helyt e soroknak, melyekhez csak azt fűzzük, hogy cikkünkben mi magunk is a legteljesebb elismeréssel voltunk az uradalmi tisztikar hazafias érdemei és áldozatkészsége felől. Amde azt sajnálattal most is kénytelenek vagyunk fenntartani, hogy maga az uradalom, mint ilyen, az uradalmi pénztárból — legalább tudunkkal — nem áldoz annyit hazai kulturális célokra, amennyi tőle telene. Talán ha kissé jobban lennének nyilvánossá téve a nemes uradalom tényei, nem lett volna szükséges előbbi közleményünk kiegészítése.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 1-én *Szabó György* polgármester elnöke alatt közgyűlést tartott, melyen a legtöbb állami adót fizetők jegyzékének összeállítására *Bakcsay István* elnöke alatt: *Abonyi Pál*, *Dr. Löcherer Tamás* és *Dr. Kármán Aladár* tagokból álló bizottságot küldtek ki. A közgyűlés másik tárgya volt az országos bányászati és kohászati egyesület szeptember 12-én tartandó kongresszusa, mely után közbédet és másnap közvesorát rendeznek. A város e bankettekhez mintegy 500 forint értékben finom bort szolgáltat. A kongresszus és a vele járó ünnepek rendezésére kiküldött bizottságot megbizzza a képviselő-

Kaeskaringós, sötét, rozszant falépesőn, viaszgyufáink gyenge fénye mellett haladtunk fel az emeletre, s végre alacsony szobába léptünk be, melynek egyedüli bútorzatát a fal mellé elhelyezett nyolcz szék képezte, ha ugyan a négy petróleum lámpát, mely a szent-kepekkel teleagatott, fehérre meszelt falon lógott, nem számítom a bútorzat közé.

— Sziveskedjenek helyet foglalni uraim! — mondta Juan.

És ekkor egy más ajtón át belépett a szobába Mariano Fernandez apó, a cigányok királya — el principe de los jitanos — festői, ősnemzeti öltözetben, kúp alakú kalapban vörös kendővel bekötött fején. Szinpadiasan üdvözölt bennünket, s aztán — mint hadaró, különböző nyelvekből összezagyvált beszédéből kivethettük — azon reményét fejezte ki, hogy meg fogja nyerni magas tetszésünket az ő nemzeti táncuk, melynek megszemlélésére megtettük volt az éjjeli utat.

Ezután hármat tapsolt.

S bevonultak ringó, tánczratermett járással a tánczó jitanok, mind ősnemzeti, gazdagon díszített, földig érő csipkés ruhákban. Mindegyiknek kezében ott volt az elmaradhatlan castanet; s hajkabban — andaluz és granadai szokás szerint — ott viritott egy-egy vérvörös rózsza.

Az öreg maga vette kezébe a gitárt. A leányok felálltak s megkezdődött a táncz.

Érdekes táncz volt ez, Nagyságos Asszonyom! Mennyire más, mint az, melyet a ballet-okban cigány, vagy spanyol táncz titulusa alatt látunk. Mennyire mások voltak maguk a tánczoló is! Kiélt, fáradt arzu férfiak helyett életvidám ifjú lejtett, s a kaesintgató, kifosztott leányok helyett csupa fiatal, üde jítana; a frivol, rövid organtine szoknya helyett bő, hosszú selyemruha; mosolygás, kacérság helyett báj és szemérem. Nem mondom, hogy e tánczban nem volt frivolság, — hisz' Istenem, ez már a táncz lényegében fekszik, — de ha volt is, ez oly diszkretnen, finoman, természetesen jött elő, hogy egyáltalában nem lehetett sértő. A lábakkal való bihetetlenül ügyes játék és fogások itt ismeretlenek. A spanyol ezt nem méltányolja, nem szereti. Neki a termet graeciöz, ritmikus ringása és mozdulatai képezik a táncz igazi művészetét. A páros tánczok sem divnak itt. Mindég csak a szóló. Vagy ha, pl. mint a fandango nál, egyszerre többen tánczolnak, mindegyik magában, a többiektől külön

testület, hogy a vendégek méltó és impozáns fogadtatásáról gondoskodjék. A 12-én a Széchenyi-kertben rendezendő ebéd és a 13-án a „Három Rózsza“ termében rendezendő vacsorára 5 frt díj lefizetése mellett szeptember hó 5-éig lehet jelentkezni. Az aláírási ívet körözni is fogják.

Tanítók gyűlése Dobsinán.

A gömörmezei ált. tanító-egyesület XXIII ik közgyűlést folyó évi augusztus hó 25-én Dobsinán, a közs. polgári leányiskola dísztermében tartotta meg *Ulreich János* elnöke alatt. A gyűlésen részt vett *Józsa Antal* kir. tanfelügyelő, Dobsina város magisztratusa, *Weisz Antal*, *Mesko Miklós* iskolaszéki elnökök s mintegy 100 megyei tanító. A gyűlés tartalmas tárgyai közül kiemeljük a következőket.

Ulreich elnök eszmédús megnyitó beszéde után, melyben a Dobsinán elhunyt *Fábry János* óvó emlékének is kegyelettel adózott, *Józsa Antal* vármegyénk királyi tanfelügyelője átadta *Labos és Szollár* tanítóknak a magyar nyelv terjesztése körül kifejtett sikeres működésük elismerésül engedélyezett 100—100 korona miniszteri jutalmat; majd jelentést tett a tanítói segélyalap javára eszközölt 500 frtos gyűjtéséről, egyszersmind indítványára elhatározott, hogy a segélyezés legközelebb már kezdetét veszi.

A főjegyzői, pénztárosi s több bizottsági jelentés után a segélyalap szervezését *Spangol Mihály*, a rajztanítást *Zajzon Samu*, a magyar nyelv tanítását idegen ajku iskolában *Minczós József* tanítók ismertették, mindannyian kiváló tárgyismerettel.

Az egyesület központja Dobsináról Rozsnyóra tételvén át, az új tisztikar *Jávossy Endre* elnökké választása után nyomban megalakult.

Gyűlés után társas ebéd volt. A számos felkészült közlő felemlítjük *Ulreich* a királyra, *Perjessy* Wlassics miniszter és *Zsilinszky* államtitkár tb. tagokra, *Falvai* *Józsa* kir. tanfelügyelőre, *Józsa* *Groó Vilmos* ra, *Weisz Antal* a tanítókra. Végül említést érdemel *Kordos János* öreg tanító tréfás „Schulmeister“-e, melynek előadásával általános derűtséget keltett.

Hirek és vegyesek.

Ivánkovichs püspök, aki jelenleg Somodiban időzik, szeptember első napjaiban körutra indul. Mint értesülünk, ezuttal Nógrád vármegye egyes községeiben fogja a bérnialás szentségét kiszolgáltatni. Legelső állomása *Salgó-Tarján* lesz, ahol nagy ünneppésséggel készülnek fogadni a népszerű főpásztort.

A hanvai ev. ref. lelkészi állásra való meghívást — mint lapunk előre is jól sejtette — *Nagy Pál* esperes nem fogadta el. Ennek folytán az egyház pályázatot hirdetett szeptember 10-ig terjedő határidővel. A komoly jelöltek ugyanazok, a kikről multkor hírünkben megemlékeztünk. Ki lesz közülök a nyertes, most még magok a hanvaiak se tudják megmondani. Minden elfogulatlan gondolkodásu s ennek a nagy gyülekezetenek jövője iránt csak valamennyire érdeklődő ember azonban már most is megmondhatja, hogy maga a hanvai gyülekezet volna a legnyertesebb, ha a szóban forgó jelöltek közül — az ide-oda való ingadozás helyett — a legtapasztaltabbat, legősmertebbet s nemcsak az egyházmegye, de az egyházkerület által is kitüntetett egyént igyekeznek megnyerni hányattott hajója jövőnd kormányosaul.

Egyházi választások. *Vattay László* rimaszécsi lelkész, vármegyénk lelkészi karának egyik kiváló tagját, a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület egyháza napokban egyházkerületi papi aljegyzővé választották. — *Batta György* simoneti lelkész a Szkarosi Gusztáv lekösznésével megüresedett tanácsbírói székbe ültette a gömöri ev. ref. egyházmegye bizalma. Mindkét megérdemelt kitüntetéshez őszintén gratulálunk. Excelsior!

teszi ezt. Hozzá nem érne egyik a másikhoz. Ilyeténkép — igaz, — szó sincs festői csoportozatokról, hogy ne mondjam, élőképserűen összefonódott póz-okról, de az egész kép így talán még szebb, éppen különösségénél fogva.

Véletlenül Juan-ra tekinttem, ki a szoba másik sarkában állt, ajkai közé szorított cigarettával. Kissé halványabb volt, mint rendszeren, szeméi olyan különös fényvel ragyogtak.

Világos lett előttem minden. Megértettem, miért volt oly elfogult délelőt az Alhambra erkélyén, a Peinador de la Reinán a Salón de los Embajadores mellett, midőn — mialatt társaságunk skicezetek készített e tündérpalotáról — rajtakaptuk, hogy elmerengve néz a Barrio de los Jitanos (a cigánynegyed) felé. Melyik leány lehet az, ki így megbabonázta ezt a szép fiút? Alig férhetett hozzá kétség, hogy az ott balról, azzal a kacéran vállára vetett csipkekendővel. — Lám-e, eddig észre sem vettem, hiszen ennek a kendőnek a párja Juan barátunk nyakú köré van esavarva, spanyol szokás szerint, bő rúccokkal. Semmi kétség többé. Ez ő!

Nos, ha így van, jól választott Juan. Szép volt a leány, ördögien szép. Meg sem is kísérlem, hogy leírjam. Minden szó csak kontárkodás lenne erre nézve. — És e percben felelevenedett emlékemben Carmen története, — kétségkívül ismeri Nagyságos Asszonyom! — melyet oly gyönyörűen írt meg *Merimée Prosper*. Ha Carmen valaha élt és ilyen volt, mint ez, nem esodálkoznánk, ha Juan, José de Lizorabengoává tenné.

Az első táncz nemsokára véget ért.

Juan hozzánk lépett.

— Megengedik az urak, — kérdé — hogy bort hozassak?

— Intézkedjék, mint jónak látja!

— Dorottya! — kiáltá Juan — hozz bort!

Dorottya!... Mily esodás találkozás!

Dorottyanak hívták azt a vén asszonyt is, hová Carmen, az ő elsőszoktatása miatt degradált José-t vezette, hol együtt mulattak, hol a legény süket fülekkel hallgatta, mint verik a dobok a takarodót, s végre, hol leszurta hadnagyát, elkövetve ezen gyilkosságát, melyet követett annyi más, miután felzárt lett esempész, majd rabló!... És mindez egy csillogó fekete szempár miatt, mindez egy ördögi cigányleányért!

Különösen nézhettem ki, mert Juan így szólított meg:

A gömörmezei gazdasági egyesület titkára: *Kovács Albert*, mint sajnálattal értesülünk, szép állásától meg akar válni, amennyiben a szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesület megválasztotta titkárává. Megyénk e kiváló intézménye nehezen fogja a szaktekintetben sok jártassággal bíró titkárt nélkülözni, s hiszszük, hogy sikerülni fog őt ez álláson megtartani.

Új állami iskola. Az „Egyesült magyarhoni üvegyárak részvénytársaság“ által régebben fenntartott, de tanítóhiány miatt az utóbbi időben szünetelt új általános elemi iskolát a vallás- és közoktatásiügyi miniszterium állami kezelésbe vette át s tanítóvá *Stegena András*t nevezte ki. Az új állami iskola szeptember elsejével kezdi meg működését.

A megyei székház telekügyének régóta vajdó kérdése végre megoldást nyert. A Jellinek-féle telket ugyanis — melynek kisajátítását előbbi tulajdonosa ugyanezok fázott — a vármegye hosszas tárgyalások és kölcsönös barátságos egyezség után aug. hó 30-ikán megvette az építendő megyei székház részére. A vételár — a telektulajdonos jelentékeny beruházásának figyelembe vétele után — 10000 forintban állapított meg, s a telektulajdonossal a szerződést fenti napon meg is kötötték. Mindenesetre örömmel regisztráljuk e hírt, mert a barátságos egyezséggel megoldott a nehéz kérdés, mely a kisajátítás hosszas, esetleg peres folyamatával kerékkötője lehetett volna a szép terv kivitelének. — Most már csak a közgyűlés és a miniszter ne gördítsen újabb akadályokat!

A hírlapok korán kézbesítése sok gondot adott már a közönségnek meg a postának. Annyit azonban senki sem foglalkozott vele, mint *Ternyey János*, a mi derék postafőnökünk, ki mindig a közönség előnyét célzó hasznos újításokon buzdólkodik. Újabb lépéseket tett az iránt, hogy az érkező hírlapokat az állomásán a mozgó-postánál szolgáltatassák ki úgy, hogy azok a címzeteknek mindjárt kézbesíthetők legyenek. Hogy ez a nevezetes és a közönségre jótékony újítás keresztülvihető legyen, szükséges volna a hivatal kézbesítő személyzetének szaporítása. Legokosabb volna, ha kerékpáros kézbesítő vinné szét a hírlapokat, akkor már a párolgó leves mellett ebéd alatt megtudnánk: mi hír a nagyvilágban?

„Miskolczi írák“. A fővárosi sajtóhoz szólnak. Sajnátságos, s már láptársunk a „Rozsnyói Híradó“ is megütöközt rajta, hogy a vármegyénkben előforduló eseményekről szóló — és a megyei hírlapokból átvett — közleményeket rendszeren úgy reprodukálják a fővárosi újságok, hogy: „Miskolczi írák lapunknak“ stb. Miskolczi írák persze óvakodnak ez ellen felszólalni, hát mi kérjük a fővárosi sajtót, hogy ha már átvesszük híreinket, ne sajnálják az eredeti forrást sem megnevezni, s ne essenek abba a furesa tévedésbe, ami már szintén megtörtént, hogy Gömörmezei székvarosának mondják és hiszik — Miskolcziot.

Épület átvétel. A rimaszombati polgári olvasókör választmánya kebelében fennálló építő-bizottság — *Juraskó Jakab* kir. főmérnök mint szakértő felülvizsgálata után — a Koháry-utczában épített szép épületet teljesen rendben találván, hivatalosan átvette.

Jótékonycélú gyermekelőadás. Nehány ügyes kis műkedvelő leány, névszerint: *Bikki Juliska*, *Szabó Erzsike*, *Stolcz Etelka*, *Varga Terike*, *Rentka Karolin*, *Osordás Zsuzsika*, *Fülöp Mariska* és *Kosko Mariska* mult hó 29-én délután eljátszotta *Murai „Két befűztes üveg“* ezimű egyfelvonásos darabját. Ez előadás tiszta jövedelmét: 1 frt 40 krt, a Tompa szobor-alap javára ajánlották fel a derék leányok. Lapunk szerkesztősége az összeget a szoborbizottsághoz juttatta, s ez uton nyugtázta.

Érdekes végtárgyalás folyt le mult héten a helybeli kir. törvényszéknél. A takarékpénztári betörők ügye felett ítélték. Emlékeznék olvasóink, hogy május hó közepén vásárkor *Weltmann Mór* országosan körözött betörő és *Lakatos Béla* cigány a takarékpénztár kasszá-

— Uram, ön oly elfogultnak látszik. Untatja talán a táncz?

— Nem, nem! — felelém — de mondja, hogy hívják azt a gyönyörű leányt?

A fiu bámulva tekintett reám.

— Antonina! — felel egyszerűen, valami leirhatatlan hangon és kifejezhetetlen színezettel, melyben bámulatosan egyesült a boldogság, szomorúság, remény, reménytelenség, szerelem és féltékenység...

Hála Istennek! Tehát Antonina és nem Carmen. Nevetséges! Hogy is gondolhattam ilyeneket. Hiszen Carmen csak mese, egy francia író érdekesfeszítően kidolgozott novellája! És én már szinte előre sajnáltam Juan, hogy ugyanoly sors vár reá, mint Joséra: a grottá. Bolondság! Hiszen már talán nem is léteznek esempészek, banditák, Josék és Carmek. El, el veled ostoba agyrem! Igyunk egy pohár bort!

A vén Dorottya behozta a bort s a poharakat. Antonina megtöltött egyet, elém lépett, pár korttyot ivott s felém nyújtá a poharat.

— Igyék uram! — mondta, de tette hozzá mosolygva — igya ki az egészet! Todo! Todo!

Higyje meg Nagyságos Asszonyom, szinte resteltem bevallani, nem bírtam kiállni a tekintetét.

— Hát visszautasítja? — kérdé, látva habozásomat.

— Kérje Juan barátomat! — felelém.

— Hagyd békén, — szolt Juan közbe, talán akarat ellenére spanyolul, mit így megértettem — idegen ő, és nem ismeri a szokást!

Antonina még egy korttyot ivott, s átnyújtá a poharat a fiúnak.

Ez átvette, s a leány szemébe nézve kiitta az utolsó esőppig, s aztán... megcsókolta a pohár szélét.

Ugy szerettem volna visszatartani!

— Ne idd ki! Varázs ital van benne és varázs tűz ég a szemében is! Fuss, fuss e szép szemek elől s mint Carmen mondta: tégy viaszgyertyát a majari-d (a szt. szűz kis szobra) elé, hogy megmenekültél a veszedelemtől...

És Antonina ott állt, szembe nézve Juannal, gyözelmesen, szerelmesen. Ajka kissé felnyílt, szeméi csillogtak.

Majd újból hozzám lépett s kérdé:

— Akarja uram, hogy jövendőt mondjak?

Beleegyeztem, s odanyújtottam neki balkezemet.

jába óhajtottak volna mélyebben betekinteni; azonban a kezdet elején rajtvesztettek s a hívőkre kerültek. A vég-tárgyalás mult szerdán volt, s ennek különös érdekessé- get kölcsönözött az, hogy a hallgató közönség nagy száma- mal jelent meg és sok tanu volt beidézve. Az ítélkező bizottság következőképp alakult meg Elnök: *Altörjfer* István, előadó: *Kolbay* Sándor, szavazó bíró: *Cseh* Ist- ván. A vádat *dr. Mészáros* István kir. alügyész képvil- selte. *Weltmann* Mór védő nélkül jelent meg. Lakatos Bélát *dr. Cziher* Miksa ügyvével védte. A tárgyalás érde- kes jelenetekben gazdag volt. *Weltmann* a világlátott, hí- res betörő, ki már több ízben hűsölt, maga intézett kér- déseket a tanúkhoz, s nem kis jártasságot tanúsított a törvény rendelkezéseiben. A vádlottak konokul tagadtak mindent, a tanuk vallomásai és a corpus delicti-k bemutat- tása után azonban megtört eskünyességük és bevallottak mindent. A bíróság az ügyész vádbeszéde és *dr. Cziher* Miksa védőbeszéde után lopás büntetvének kísérlete miatt *Weltmann* Mór egy évi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre, Lakatos Bélát 6 havi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte. A vizsgálati fogságból 3 hónap beszámítatik. A vádlottak eleinte megnyugodtak az ítéletben, de mikor az ügyész a vádlottak terhére felelősségét jelentette be, *Weltmann* alázatos hangon fordult az ügyészhez e szav-akkal: „Nagyságos ügyész ur, tessék visszavonni a fe- lelősséget”, a mi derűtlenséget keltett. Miután az ügyész erre hajlandó nem volt, a vádlottak is felelősséget az eny- hítésért.

A polgári olvasókör vasárnap tartandó fényes tűzijátékkal egybekötött mulatsága iránt nagy érdeklődés mutatkozik; a rendezőség büszkölődik, hogy a közönség szórakoztatásáról kellően gondoskodik, s mindent elkövet, hogy a mulatság élvezetes legyen. Belépti díj 50 kraj- czár; a mulatság d. u. 1/2-4-kor kezdődik; este 8 órákor fényes tűzijáték!

Epizód. Akkor történt, mikor a „Gömörmezei általános tanító-egyesület” közgyűlését tartotta Dobsinán. A tagok egyrésze ugyanis a konferencia előtti este érke- zve meg a városba, hamarosan a nagyvendéglő étter- mébe gyülekezett. Öreg este volt már, tíz óra felé járt az idő, ilyenkor pedig Dobsinán leszoktak pihenni a pol- gárok. Hogy tehát az érkezőt vendégek fekhely nélkül ne maradjanak, az elszállásoló bizottság kirendelt tagja kalauzt adott melléjük. Így jutott egy jámbor német atyafi kezére az az öreg tanító is, akivel az alábbi bol- ondóság megtörtént. Ez a kalauz elvezette őt a város pékmesterének házához, de mivel a kaput nem tudta ki- nyitni, hát kapta magát, bezörgött az ablakon:

— Jóhán!
Nemsokára ez a kurta felelet hangzott ki a szoba homályából álmos, rekedt hangon:
— Hán?!
Erre aztán megindult a párbeszéd — versben:
— Lass mich hinein!
— Nein!
— Aber ja!
— Nix tralala!
— Um Gotteswill!
— Sei still!
— Mach auf schnell!
— Höl dich der Teufel!

A kalauz gondolkodott egy darabig, hogy mi mő- don szedhetné rá a pékmestert. Elkezdett hát lassu, főtött hangon sottogni:

— Jóhán!
— Hán?!
— Ich bring was...

Jóhán azonban élt már a gyanupörrel s dűnyögve így válaszolt neki rigmusban:

— Ich mög kein Gast! S hatalmasan hortyogni kezdett, hogy csak úgy harsogott beléje a levegő.

A kalauz megvakarta a füle tövét, most már iga- zán nem tudta, hogy mitevő legyen. Elkezdett hát ő is versben beszélni a nemzet napszámosához illetéken:

Valami kifejezhetetlen érzés futott át rajtam, mi- dőn megérintett. Bizonyos keveréke a zsbasztó hideg- nek és a perzselő forróságnak.

Előbb még néhány aprólékos -- szükséges előké- születet tett, s aztán jósolni kezdett.

Csevegett, esacsogott, mint egy kis madár, beszélt sok minden szépet, de én alig hallottam szavát. Csak néztem szép kreolos, gödröskés arcát, és azt a félig kinyílt feketés-vörös rózsát, mely kaczerán volt beletűzve kissé borzas, göndör, fekete hajába.

Észrevette, és előbb, mintsem felfoghattam volna, mit tesz, odatűzte, hogy úgy mondjam, odavarázsolta kabátom gomblukába.

Milyen szédítő volt ez az illat...?!

Carmen! Carmen!
Eh! Hát nem hágy nyugodni ez az ostoba gondo- lat? Rajta táncot! Ne bűbajos, méházó jítana táncot, de tüzes, spanyol fandangót! Friss levegőt ebbe az ala- esony szobába! Ki kell nyitni a fatáblás ablakokat. Ki- állhatatlan az a hőség, a virágillat és a cigarettafüst! A hívős éjjeli levegő majd kipárologtatja fejből ezeket a lehetetlen gondolatokat!

Fernandez apó belecsapott a gitár hurjai közé ősz- szecsattantak a castanettek s felhangzott az ének, a tán- czot kísérő sajátos dal:

„Olé! Olé!” (Rajta! Rajta!)

De bármennyire is akartam, nem tudtam mene- külni attól a gondolatától, hogy Dorottyánál vagyok, és Carmen látom táncolni magam előtt.

Mennyire is képes uralkodni egy gondolat az em- beren!

A fandango után Antoninna állt a közepre, s egye- dül kezdett énekelni valami bizarr dalt.

Hangja egyszerű volt talán kissé durva is, de a különös, olykor monoton dal oly véghetetlenül kedvesen ömlött ajkairól. Abrándosan tekintett maga elé, esende- sen esatogtatva castanet-jeit, mintegy csak játszadozva velök, míg a vén cigány halkan pengette a gitárt, ki- sérve a leány énekét.

Éngem pedig annyira hatalmába kerített a Carmen reminiscenciák varázsa, hogy nem bírtam tovább! Észre- vétlenül távoztam Dorottyától.

Es künn a sötét utcán, még messze elhallatszott a dal, a gitarpengés és a castanettek esatogtása...

— Der Jóhán schlaft, wünsch gute nacht! Azzal hazaballagott.

Az öreg tanító pedig az utcán töltötte volna az éj- szakát, ha ez a kis epizód csakugyan így esett volna meg.

Vizbefutó gyermek. *Zsigárdy* Lajos pénzügy- igazgatósági fogalmazót, ki pár év előtt még közöttünk lakott s városi társadalmunknak kedvelt tagja volt, s leg- utóbb Balassa-Gyarmatról Trencsénbe lett áthelyezve, nagy esapás érte, amennyiben Dezső nevű 10 éves fiac- kaja fürdő közben a Vág folyóba fult. A mélyen sújtott család iránt nálunk is őszinte részvét nyilvánul.

A táviratkezelés észszerű újításáról értesít a posta- és táviratigazgatóság. Míg eddig táviratok felvé- telére csak az állami és vasuti távirat hivatalok voltak feljogosítva, ezután a táviratok bármely postahivatalnál feladhatók; e célból a levelező-lapokhoz hasonló alaku zárható „táviratlapok” boesáttattak ki, melyek a posta- és távirat hivataloknál és a francojegy árusoknál darabon- ként 31 kr-ért kaphatók s ép úgy használandók, mint más táviratlapok. Az ily táviratlapok kifizetése bármely postahivatal által, mindeu díjfizetés nélkül, továbbítat- nak, ajánlati, express stb. díj azonban — ha mint ilyen adatik fel — fizetendő. Ezen intézkedés előnyeit városi ember megítélni alig tudja — a falusiak tudják azt kel- lően méltányolni, hogy mit tesz az, ha a távirat feladása végett nem kell mértföldekre terjedő utat gyalog tenni. A postának ilyképp felhasználása azonban újabb ok arra, hogy a postállomások szaporíttassanak. A falusi posták ezt az államkincstár megerhelhetése nélkül lehetővé tes- zik, s — hogy csak egy példát említsünk — csupán ta- karékosságból nem lenne szabad megengedni, hogy egy postahivatal hatásköre valamely folyó mindkét part- jára kiterjedjen — különösen ha még hid sem vezet a folyón át. Alkalmilag visszafogunk reá térni, hogy me- gyénkben hol lenne legszükségesebb új postahivatalok felállítására.

Ostyepka Ondro „levilkije” hozzánk. Egy derék falusi bíró tisztelt meg bennünket az alábbi sorokkal. Ajánk aminet vettük „Dusa moja szerkesztység In nem vagyok ziro, sag vagyum biro. Zuj zsjkot azir szeretem es gyilelek atkozs sajto szabatsag. Vagyum magyar, vagyum tot. Mind bolond aki meghot. Sag mig bolondabb vagyolsz aki ilol mert mibul elol, ha nines mibul ilul- nöl neknek, is mibul fizetelsz pan rektorak züvi berit?! Ha nem termete itel: — nines itel Nines paszulyka, nines grulya, nem van kapzsita. Hat mit zeszung, ha leszung? Ez it a gürdis. Hat sag majd arulunk Batyiba vasarba. Ujje, lesz piz, mondam zesku- teknek falu hazaba is zenyin felesigodnekink. Pizir megveszunk teli zidöre való, isz fizetunk pan rektorak züvi berit oktatásir isz harangozásir isz. De mit elzarulnöl te eker, monda felesig nekem- nak szeremelezesen hizalkodve. Hat ide halgszod tied esampas file- det zsenya, montam in nekink. Fakanál se nem tereuje magad- magatit, tojzsz se nem tereuje magaduagantul, zegirfoge se nem tereuje magadamagatit, sag borovnyica, meg tsirke tereuje magad- magatit, de azir am van mindenbul, viszung vaszarba mindenbul, még brinzöbul isz, doszt zeladunk mindenbul, zurak megvesznak Batyiba mindenbul Potom zolvazstug zuj zsakba; vilángos vilagitazs kel zuraknakoknak Batyiba, hat sag megfogdoskodunk sok-sok szent- janozs bogarkakat zerdöbe tranyisznyaba, beviszunk eszetlet isz. Jó lesz Batyiba világsitani zueakat Igy isz volta. Egisz falu esze hor- dott mije volta szent-janozs bogarka isz lete egész zsakal. Vitunk Batyiba vasarba. Bolond varozs, bolond vasar. Nem kelete semí. Isz miér nem kelete? Azir nem kelete, mert Batyi züri varozska. Otan a zurak a zurak, ha van pizod nekiknek, akor van pizod sze- gény embernek isz. De nem volta piz nekiknek, mer bolond vasar ipen 30-minczadikán volta, honap utalszán volta. Mind zökor volta, aki kalendariomot kitaláltd, hogy mir nem lete zelseje 30-minczá- dikán. Zatrazeni Igy nem megvesztek zurak semit, igy nem lete piz, igy nem fizetung pan rektorak züvi lenungot. Sag tanaesot kaptung, jó tanaesot egy szip züri hazba. Otan volta egy zür, ü monta nekünknek: Hat bratyá zatyamüim ne tartastok tanitó, mi- nek nektek tanitó. Aztán zür sag mindég zür: fömondhatja tani- töcsöknek. Mondjátok föl tanitöcsöknek Hat már most dusa moja pan zörkesztység, sag megfogadtuk jó tanaesot, felesaptung zurak isz elesaptung pan rektorot. Szeni-janozs bogarkakat pedig halabul keszenetnek elkultuk zurak a tanaeser. Mazskor pedig jobb vasart kivannuk zurakoknak, hogy kalendarijomot jobban megcsináják.

Ostyepka Ondro, bíró és zanyadkönyvezető.

Mulatság. Az asztalos ifjak mult hó 29-én a Széchényi-kertben gyéren látogatott mulatságot rendeztek. A jókedv a kis közönség mellett sem hiányzott s a kert berkei és alléi ugyancsak visszhangzottak a vég zenétől és a csapongó jókedvtől Este megeregt a zápor, mely kissé lehűtötte a kedélyeket.

Czigányaink itthon. Dankó Kálmán zenekara — mint értesülünk — folyó hó 2-ikán, ma megérkezik Tátrafüredről, s a Három Rózsán Gömöri éttermben zeneestélyt rendez, melyen a fürdőisáon alatt ta- nult új darabok előadásával fogják szórakoztatni a zene- kedvelő közönséget

Vasuti elgázolás. Augusztus hó 30-ára virra- dóra a Miskolcra érkezett személyvonat vezetője észre- vette, hogy Putnok mezőváros határában valamelyik előbbi vonat *Ieso* István nevű mozgóért elgázolta. A vizsgálat megindított, még eddig nem tudható, hogy öngyilkosság vagy véletlen szerencsétlenség esete forog-e fele?

Véres dráma színhelye volt m. hó 29-ikén reg- gel Pelsőcz városa. *Gees* József éjjeli ór felesége ugyanis elment édes anyjához azon szándékkal, hogy elhívja őt az erdőbe somot szedni. Odabaza újra kérte a már ré- gen ráiratott 100 frt just. Két mostoha bátyjával e felett összeelvidóttak annyira, hogy az idősebb Kardos János ütlegelte és a portálór kidobta nővérét. Az asszony férje már ugy is régen bosszút esküdött sógorai ellen, s ezt a közeli kut mellől látta, iszonyuan dühbe jöt. Hazá ment, kését élesre fente és fegyverét megtöltötte azon szándék- kal, hogy épen a szomszédában levő sógorait — kik a széna kaszálist jöttek felvállalni — megölje. Lesbe állott tehát a kovácsmühely előtt és megvárta, míg a két test- vér kijön. Alig jöttek ki a kapun, eléjük állit *Gees* Jó- zsef ezen szavakkal: „Hallod-e, mit akartok ti az én fele- ségemtől?” — kirántotta kését és az idősebb sógora vállába ütötte. A fiatalabb Kardos Lajos odaugrott, hogy elvegye tőle a kés, hanem a ravasz gyilkos egy hirtel- len fordulatot tett s a rárohanó embernek szívébe ütötte kését, hogy ez rögtön szörnyet halt. 30-án temették el a halottat kit felesége és egy árvája sírat. A gyilkos ön- kényt jelentkezett a esendőségénél.

Kövek a járdán. A Sziújártó-utca alsó végé- ben, közel ahhoz a kis hidhoz, mely egy piszokkal teli- tett patakocsán vezet át, hónapok óta mázsányi kövek vannak halomra rakva a járdán, miáltal a közlekedés nemesak hogy akadályozva van, de sőt a járó-kelők is veszedelmnek vannak kitéve, különösen éjjel, mikor a gyenge világítás mellett alig lehet ezen a hepe-hupás kövezetű utcán lábfeleződés nélkül keresztül hatolni. Kérjük a város rendőrkapitányi hivatalát, hogy a járdára nem illő köveket, az ottani lakosok érdekében, mielőbb eltávolíttatni sziveskedjék.

Öngyilkosság. Dernőn Pataki Ödön 20 éves lakatos segéd ismeretlen okból főbe lölte magát.

Mulatság Putnokon. A „Putnoki önkéntes tűz- oltó-egylet” saját pénztára javára folyó hó 8-án a putnoki fürdő helyiségeiben a tűzoltó dalárda közreműködésével tombolával egybekötött táncmulatságot rendez. A mu- latság programja: 1. Diskvionulás a piac térről, zené- vel, d. u. 1/2-3 órákor. 2. Tombola d. u. 4 órákor. 3. Hangverseny, Mihalik László kántor-tanító úr vezetése mellett. Ezt követi a táncmulatság. Belépti-díj szemé- lyenkint 1 korona. Kedvezőfőlen idő esetén a mulatságot a „Vám” vendéglő nagytermében tartják meg.

Vigyázatlan kerülő. Pelsőczön Kacza István 58 éves kerülő e napokban valami felett elgondolkozva rádől töltött fegyverére, melynek ravasza valamihez oda- ütődött, s a fegyver elsült; a kerülőse mindkét kezét szétronsolta A kórházban ápolják.

Baleset a cséplésnél. Egymást érik a gépnél előforduló balesetek. Mellétén mult hó 25-ikén Molnár Gábor fiatal kömüves segéd apja természetnek cséplése köz- ben a gép fogaskereke körül addig ügyetlenkedett, míg ez bal kezét bekapta és hatalmasan összezsuzta. Most a helybeli kórházban gondozzák.

Pórujjárt tolvaj. Nehány jó madár Murányban szorgalmasan járogatott az idegen tulajdonokat képező kertekbe s fogyasztotta a mások gyümölcsét. Hármán voltak a vitézek, kik épen a fák kopaszgatásával foglal- koztak mult hó 26-án éjjel az egyik gyümölcsös kertben. A szomszédban virrasztó gazda a zajra figyelmes lett, s mikor rákiáltott a három tolvajra, kettő elmenekült, a harmadik: Benyo András 21 éves földész nem tudott le- jönni a fáról, s a lesben álló Libits Gyula rádől pizto- lyából. A lövés jobb kezét találta, s azt alaposan össze- ronsolta Másnap beszállították a súlyosan sérült fiatal legényt a kórházba.

Értesítő. A *debreczeni kereskedelmi akadémia* érte- sítőjét *Bayer* F. dr. igazgató állította össze, melyet *Po- tomesik* tanár szép értekezése nyit meg az értékpapírok ismertetésével. *Szántó* Sámuel dr. tanár jeles tollalval számat ad az ifjuság tanulmányi kirándulásáról (Dunán tul, Magyar tengerpart, Bosznia), majd az igazgató tesz kimerítő jelentést az év történetéről. Ebből megtudjuk, hogy a tanítványok 128 ifju látogatta, ezek közül 10 tel- jes, 11 pedig fél tandíj elengedésben részesült s ugyan- annyi kapot havi segélyt. Az ifjuságnak önképző-, torna-, segélyző- és dalköre volt.

Pályázat körjegyzőségre. A lemondás foly- tán üresedésbe jött Osgyan, Fazekas-Zsaluzsány és Ma- gyar-Hegyes közönségéből álló s Osgyan székhellyel rendszeresített körjegyzői állásra hirdet pályázatot a ri- maszombati járás főszolgabírája. Javadalmazás évi 500 forint fizetés, 50 forint iroda és uti-átalány s a megál- lapított munkadíjak. — Pályázati határidő folyó szept- ember hó 15.

A sárospataki ev. ref. főgymnásiumban a javító-, pót- és magánvizsgálatok szept. 1—2-án tartatnak meg. A beiratások szept. 3. 4 és 5-én végeztetnek. Az érettségi írásbeli vizsgálatok szeptember 6., 7., 9. és 11-én; a szóbeli érettségi vizsgálatok szeptember 13 és 14-ik nap- ján folynak le. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 8-án lesz.

Az egri érs. joglyceumon a rendes beiratási határidő szept. 1-től bezárólag szept. 8-ig tart. Később je- lentkezőknek felvételük végett külön kell folyamodniok. Azon egy évi önkéntesek azonban, kik a tényleges katonai szolgálattól ez évi szept. hó végével fognak szabadulni, okt. 1—8. jelentkezhetnek főlvetelre. — Az alapvizsgálatok szeptember 9—15-ig fognak megtartani. — Az előadások szeptember 16-án kezdődnek. — Szegénysorsu szorgalmas hallgatók a jogakadémián tandíjmentességre s a jogász- segélyegylet támogatására számíthatnak, ezenkívül ösztön- díjat is nyerhetnek.

Gömör-Kishont vármegye nagy falitér- képe teljesen elkészült. A *Posner* cég műintézetében készült falitérkép ára jó erős papíron 3 frt 50 kr., vá- szorra huzva 5 frt, lézékkel 6 frt. Megrendelhető *Lé- vai Isz* rimaszombati könyvkereskedésében. Ajánljuk az iskolák és közigazgatási hatóságok figyelmébe.

A „Vasárnapi Lapok” legutóbbi száma újra meggyőzött minket arról, hogy ez a legszebb kiállítású, legjobban szerkesztett képes újságunk s a míg a közön- ség önmagának szerez gyönyörűséget vele, ha olvassa, másrészt csakis így válik lehetővé, hogy a külföldről hozzánk beözönölő hasonirányú folyóiratokat a „Vasárnapi Lapok” kiszorítsa. A legutóbbi szám tartalma a következő: *Palágyi* Lajos „Nyár” című költeménye képpel. *Lázár* Béla a magyar nyelv szótáráról értekezik s élesen neki vág az Akadémiának. *Beniczky*né *Bajza* Lenke foly- tatja „Könyv és Mosoly” című regényét. Kedves dolog a „Milyen legyen egy nő kézikönyvtára?” *Fekete* Ottilia tollából. *Pap* Zoltánnak két népdalával találkoznak a fű- zetben. *Gárdonyi* Géza bájos elbeszélést irt a kutyáról, melyet a szerkesztőség megrajzoltatott. Sport-cikket a nyári löversenyéről *Ószi* Kornél irt. *Maszák* Hugó *Jászai* Mariról irt tanulmányt. *Gaal* Mózes „Romantika” című elbeszélésének folytatása zárja be az irodalmi részt. Ez valóban oly gazdag tartalom, melyet egy lap sem ad más, mint a „Vasárnapi Lapok”. Azonkívül tele van löverseny-képekkel, a szezon aktualitásával. *Báró* *Dániel* *Ervő* minisztert és családját mutatja be 4 kép a nagy- gájai parkban.

Nyilvános nyugtázás. A nyustyai műkedvelő szintársulat a mult hó 20-án és 22-én a nyustyai kis- dedovó javára 2 szini előadást rendezett mely alkalommal belépő jegyeiből befolyt 124 frt 60 kr. felülfizetésekből 18 frt 10 kr.

Osszesen: 142 frt 70 kr.

kiadás volt 105 frt 25 kr.

az ovoda javára maradt 37 frt 45 kr.

Felülfizettek: *Kubinyi* Andor 5 frt, *Mariássy* Gyula 4 frt 20 kr., *Bottár* Gyula és *Kubinyi* Kálmáné 1 frt 40—1 frt 40 kr., *Zavadzky* *Ede* 1 frt 20 kr., dr. *Szeless* *Ödön* 60 kr., *Bánbalmi* *József* és *Bihari* *Aladár* 50—50 kr., *Krémer* *Ignác* 1 forint, *Pápay* *Sámuel* és *Svehla* *Lajos* 40 40 kr., dr. *Bleier* *Leo* és *Szlatinszky* *Endre* 20—20 kr., *Birnstingl* *Aurel*né 10 kr. és *Kolb- meyer* *József* 1 frt. — Szíves pártfogásáért a jótékony- czél érdekében a n. é. közönségnek köszönetet mond a rendezőség.

Országos állatvásár Rimaszombatban augusztus 30-án. (Vármegyei állatorvos tudósítása.) Felhajtott: szarvasmarha 3221; ló 1794; juh 4232; összesen: 9247 db állat. Kedvező időjárás mellett megtartott ezen gazdasági és tenyészmehavásár általában elég nagyok és jók jelezhető, jóllehet még nagyobb és jobb leendett volna, ha össze nem esik a hatvani, legfőként a nógrád-zséesényi orsz. vásárokkal. Annak tulajdonítandó, hogy a felhajtás pár ezer darabbal kevesebb s a forgalom némileg csekélyebb lett. Kereskedők s a mászások egy része e miatt tőlünk természetesen elmaradt. — A felhajtott állatok minősége szarvasmarhák és juhoknál kifogástalannak, míg a lovaknál alig kielégítőnek mutatkozott. Vásári forgalom, bár kissé csökkenő irányzat mellett, igen élénk adás-vétellei nyilvánult a juhoknál, hol is azoknak mintegy $\frac{3}{4}$ -ed része adatott el. Szarvasmarha-vásárban a szopós-borjak magasabb áron valamennyien budapesti fogyasztásra kerültek. Igásokrók, jobbminőségű fejős-tehenek általában szilárd áron keltek, növekedő- és vágómarhák, épügy a lovak és juhoknál 10—15% áresökkenést tapasztaltam. Lóvásárban igen keresettek voltak a remondának alkalmas fiatal lovak, melyek morva kereskedők által vásárolva, vasúton szállítottak el. Árak: magyar ígás ökör I. oszt. 320—380; II. oszt. 240—320; kisbirtokosoknak való 160—240; vágó és mustaökrök 140—220; 3—4 éves ökrök 140—170 forint páronként. Fejős-tehenek 75—120 forint; szopós-borjak 10—24 forint dronként. Remonda lovak darabja 180—260 forint, könnyebb kocsi-lovak párja 160—220 forint, nehezebbeké 220—340 forint. Parasztló 70—150 forint; musta, hibás 20—45 forint. Anyajuhok 12—14 forint; jóminőségű — kövér — erdélyi magyar ürü 11—12 forint 50 kr.; merino-ürü 11 forint 50—13 forint 55 kr.; soványabbak 8—11 forint; bárányok 4 forint 50—5 forint 50 krig páronként. Merino tenyészköcsök dbja 8—12 forint.

Szerkesztői üzenet.

K. V. M. Rozsnyó. Még a nyílttérben sem szoktunk helyet adni alap nélkül való támadásnak. Az Ön kifakadásait sem közölhetjük, mert a R. H. nem tartozik indokolni, miért nem közli az Ön ezikké. Mi nem ayújthatunk Önnek segédkezet a sajtószabadságot és a sajtó jogait egyenesen megtámadó törekvéseiben.
W. K. Dobsina. Legutóbb beküldött ezikké — mint jelen számunkban olvashatja — megelőzte lapunk egyik belső munkatársa. A szociálistól szóló dolgozatának egész terjedelmében való közlésére kötelező nyilatkozatot nem tehetünk. ha helyesnek találjuk. egész terjedelmében vagy kivonatban szívesen közöljük annak idején.
Sch. D. Pelsőcz. Köszönjük, kérjük máskor is tudósításait.

Hivatalos közlemény.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Árlejtési hirdetmények.

1051. sz. — A rimaszombati kir. törvényszéknel, annak területén levő rimaszombati, rimaszécsi, tornallyai és nagyrőcezi kir. járásbírósnál 1898., 1899. és 1900. évi január 1-től december 31-ig előforduló könyvkötészeti munkálatok elkészítése szerződésileg biztosítani szándékoltatván, felhívom a vállalkozni kívánókat, hogy ezen munkálatokra nézve részletezett ajánlataikat írásba foglalva, azt sajátkezűleg aláírva s 50 kros bélyeggel ellátva folyó 1897. évi szeptember 20-ik napjáig a kir. törvényszék elnöki irodájába adják be, később beadott ajánlatok el nem fogadtnak, a szerződési feltételek, valamint a jelenlegi árak jegyzéke azon irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

1050. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék elhelyezésére szolgáló épület folyosóinak, továbbá a rimaszombati kir. járásbírósnál, ugyancsint a kir. ügyészség helyiségeinek és a felügyelete alatti fogháznak 1898. évi világításához szükséges mintegy 1730 kilogram köolaj szállításának biztosítására a rimaszombati kir. törvényszék elnöki irodájában tartandó árlejtés határnapjával folyó évi szeptember hó 20-ik napjának délelőtti 10 óraja tüzetik ki, melyre a vállalkozni kívánók 80 forint bánatpénzzel ellátva oly megjelvezéssel hívatnak meg, hogy az árlejtési feltételek addig is a rimaszombati kir. törvényszék elnöki irodájában megtekinthetők, ugyan ott az árlejtés napjáig 50 kros bélyeg iven irt ajánlatok is elfogadtnak.

1049. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, továbbá a rimaszombati kir. járásbírósnál, kir. ügyészség és a felügyelete alatti fogház részére az 1898-ik évben szükségelt mintegy 751. köbméter eser vagy bükk első osztályú hasábos tűzi fának árlejtés utján beszerzésére határidőül folyó évi szeptember hó 18-ik napjának d. e. 9 órájára tüzetik ki, melyre a vállalkozni kívánók 200 forint bánatpénzzel ellátva, a rimaszombati kir. törvényszék elnöki irodájában — hol az árlejtés fog megtartatni — meghívatnak. A szerződési feltételek ugyanott addig is megtekinthetők. A bánatpénzből 100 forint a kir. törvényszék és kir. járásbírósnál, 100 forint pedig a kir. ügyészség és a felügyelete alatti fogház részére szükségelt fa mennyiség szállításának biztosításául szolgálnd. Rimaszombat, 1897. évi augusztus hó 6-án.

Vozáry, kir. tszéki elnök h.

Pályázati hirdetmény.

1157. sz. — A vezetésem alatt álló kir. törvényszéknel megüresedett s az 1893. IV. t.-cz.-ben megállapított illetményekkel javadalmazott írno ki állásra a Nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszter ur folyó évi aug. 26-án 3540. I. M. E. szám alatt kelt rendelete folytán ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajták, hogy az 1883. I t.-cz. 1. és 19 §§-ában meghatározott feltételeket, hadkötelezettségi viszonyukat s eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat, melyben az ügyv. szab. 5. §-ában felsorolt esetleges sógorági vagy rokonsági viszony is felemlítendő, az ugyanazon §-ban szabályozott módon, jelen hirdetménynek a hivatalos lapban leendő harmadszori megjelenésétől számított négy (4) hét alatt hozzám annál bizonyosabban nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyzem, hogy ezen állásra csak oly egyén fog kineveztetni, ki a telekkönyvi vizsgát sikerrel letette és hogy a hason képzettséggel bíró kiszolgált és igazolvánnyal ellátott altisztek az 1873. II. t.-cz. értelmében elsőbbséggel bírnak. — Rimaszombat, 1897. aug. 27.

Vozáry, kir. tszéki elnökhelyettes.

Felélős szerkesztő: LUKACS GEZA.

Makk és gubics.

Alóliert erdőhivatal ez évi makk és gubics termését **Meleghegyen** a szarvaskertben **f. évi szeptember hó 5-én** délelőtti 10 órakor zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött előleges árverés megtartása mellett fogja eladni. Az árverési feltételek az alóliert hivatalnál tekinthetők meg.

Meleghegy, 1897. aug. 27.

Fülöp szász-coburg-gothai herceg ő királyi fensége balogvári erdőhivatala.

Eladó tenyész-kanok.

18 db 1 $\frac{1}{2}$ éves tenyésztésre alkalmas (mezőhegyesi faj) kan-süldő eladó. Megtekinthető **P.-Baktin Samarjay Jánosnál.**

ANDRÁSSY LÁSZLÓ

fényképész

Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 41. sz.

Miután sikerült fényképezési kellékeket olcsó áron beszerezni, abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a n. é. közönségnek **hallatlan olcsó áron készíthetek fényképeket**, és pedig:

6 darab Mignon-kép 1 forinttól,

6 darab vizit-kép 2 forinttól,

3 darab kabinet-kép 3 forinttól,

és más nagyobb **csoportképek darabonként 1 forinttól** és feljebb eszközöztetnek. Kérem tehát az érdeklődőket, e ritka jó alkalmat felhasználni és el nem mulasztani, s becses látogatásaikkal — mentül számosabban — szerencsételni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Andrássy László.

2—*

Olcsó ékszereladás.

Zálogházból kiváltott és árveréseken, továbbá alkalmi vételük utján beszerzett **órák, arany- és ezüstművek és ékszerek** nálunk banulatos olcsón vasarolhatók. Aranyláncok grammja 87 kr., 12 darab valódi ezüst evőeszköz 6 forint 50 kr., 6 és 12 szemlyre szóló teljes ezüst evőeszközlet, menyasszonyi ajándékok, minden alkalomra megfelelő ajándéktárgyak. Valódi gyémánt-gyűrűk 7 firtól, gyémánt-fülbevalók 9 firtól, arany-gyűrűk 2 forint 40 krtól feljebb. Minden tárgy magy. kir. fémjelzéssel ellátva. — Megbízható kiszolgálás!

Grünberger Ármán Béla örökösei

Budapest, IV., Városház-tér 9. sz. Harisbazar, I. em. 23.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen!

3—4

Legnagyobb választék vászon és paplanokban.

Divat és rőföskereskedés!

LAKNER EMIL RIMASZOMBAT, Főter.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy bel- és külföldi nagy bevásárlási utamból visszatérve, az

Őszi ujdonságok,

u. m. valódi angol és francia legújabb női kelmék, selymek, izlandi flanellok, női posztó és kazmírok, pique- és színes mosó-barchetekkel raktáramat dúsan felszereltem

Továbbá ajánlom az óriási nagy raktáramon levő **valódi szepességi és rumburgi vásznak, damaszt-terítők és törülközők, czérna-kanavász és gradlin-chasmiratlasz- és selyempaplanok, ágy- és asztaltakarók. Futó-szőnyegek és csipkefüggönyök. Valódi angol ruhakelmék, ingek, gallér- és kézelők, nyakkendők, zsebkendők és harisnyák. — Selyem és díszmű-árakban ujdonságok, visszamaradt árak mélyen leszállított árban.**

MENYASSZONYI KELENGYÉK!

A fent említett árak, valamint a raktáramon levő átvett árak üzletem tulhalmozottsága miatt mélyen leszállított árakban árusítom ki.

Hosszabb idő óta fennálló pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által jó hírnévnek örvendő üzletemben ezután is a legnagyobb gondot fordítok, hogy a n. é. vevőközönség pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által teljes bizalommal — **szabott árak mellett** — a szükségletet nálam beszerezhessek.

Tisztelettel

LAKNER EMIL,
ezelőtt **Landau A. Fia.**

1—*

Kész női fehérneműek, bluzok, kötények.

Rimaszombat, 1897. Nyomatott Rábely Miklós könyvnyomdájában.

Ajánlkozás.

Az iskolai év beálltával egy uri nő a **német és angol nyelvnek**

alapos oktatására ajánlkozik.

Értekezhetni lehet: Jánosi-utca, **özv. Zehery Gáborné** urnónél.

40000 drb szőlővessző.

Draskóczy László serkei szőlőtelepén 40000 db gyökeres nemes kadarka szőlővessző ott helyben 7 firtjával eladó. A szállítás öszszel vagy tavasszal történhetik. — Ugyancsak ott kapható a leg-tisztább virágméz $\frac{1}{2}$ kilos üvegekben 60 krjával. — Levélbeni megkeresések Feledre intézendők. 6—6

Hirdetmény.

545. A. sz. — A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium az 1897. évi július hó 27-én kelt 39767. számú rendeletével a budapest-vác-kassai állami közút 217/218. klm. közt fekvő és Rozsnyó városán át vezető szakasza egy részének koczakö burkolattal leendő ellátását engedélyezte.

A teljesítendő munkák a következők:

1. 82 01 m³ kavicsos uttest felbontása.

2. 325 86 m² koczka köburkolat helyreállítás.

3. 37 40 m² mészko terméskö burkolat helyreállítás.

A fentemlített kövezési munka kivételének biztosítása céljából az **1897. évi szeptember hó 14-ik napjának délelőtti 10 órájára** a rimaszombati kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati **verseny tárgyalás hirdettetik.**

A versenyezni óhajtok felhívatnak, hogy a fentebb kövezési munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó és ivenként 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat, nemkülönb a kir. államépítészeti hivatalnál megszerezhető és a versenyzők által kellően kitöltendő ajánlati költségvetésüket a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Megjegyeztetik, hogy az ajánlati költségvetésben előirt metszetű koczakövek helyett kisebb metszetű koczakövekre vagy pedig félkoczakövekre is tehető az ajánlat, de egyuttal kikötetik, hogy a versenyzők az általuk felajánlott koczka vagy fél koczakövek egy darabját pesésitjükkell ellátva ajánlatuk beadásával egyidejűleg bemutatni kötelesek.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezet költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5% annak megfelelő bánatpénzt (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál [adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.] történt letételét igazoló pénztári nyugta) esatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. állami építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Rimaszombat, 1897. évi augusztus 24-én.

Jurasko Jakab, kir. főmérnök.

Selyem és ruhaszövet.

Legújabb divatu bársony és szalag.